

**Albert
Schweitzer**
ziekenhuis

Jaarrekening 2016

Stichting Albert Schweitzer ziekenhuis

INHOUDSOPGAVE

Pagina

5.1 Jaarrekening 2016

5.1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2016	1
5.1.2	Geconsolideerde resultatenrekening over 2016	2
5.1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2016	3
5.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	4
5.1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2016	10
5.1.6	Mutatieoverzicht immateriële vaste activa	20
5.1.7	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	21
5.1.8	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	22
5.1.9	Overzicht langlopende schulden ultimo 2016	23
5.1.10	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2016	24
5.1.11	Balans per 31 december 2016	32
5.1.12	Resultatenrekening over 2016	33
5.1.13	Toelichting op de balans per 31 december 2016	34
5.1.14	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	42
5.1.15	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	43
5.1.16	Overzicht langlopende schulden ultimo 2016	44
5.1.17	Toelichting op de resultatenrekening over 2016	45

5.2 Overige gegevens

5.2.1	Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	51
5.2.2	Statutaire regeling resultaatbestemming	51
5.2.3	Resultaatbestemming	51
5.2.4	Gebeurtenissen na balansdatum	51
5.2.5	Nevenvestigingen	51
5.2.6	Controleverklaring	52

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2016
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-16	31-dec-15
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	997.280	1.126.240
Materiële vaste activa	2	268.990.610	266.845.613
Financiële vaste activa	3	3.693.825	1.135.543
Totaal vaste activa		<u>273.681.715</u>	<u>269.107.396</u>
Vlottende activa			
Vorraden	4	5.669.530	5.731.062
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	11.518.536	206.780
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	6	0	903.427
Debiteuren en overige vorderingen	7	40.548.078	70.396.815
Liquide middelen	8	5.096.440	596.584
Totaal vlottende activa		<u>62.832.584</u>	<u>77.834.668</u>
Totaal activa		<u><u>336.514.299</u></u>	<u><u>346.942.064</u></u>
PASSIVA			
Groepsvermogen			
Kapitaal	9	3.331.671	3.331.671
Bestemmingsfondsen		43.476.793	42.908.079
Algemene en overige reserves		14.937.289	12.172.615
Totaal groepsvermogen		<u>61.745.752</u>	<u>58.412.365</u>
Aandeel van derden	10	2.532.906	2.306.090
Vorzieningen	11	16.502.067	13.591.449
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	12	174.952.590	189.527.090
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	6	0	1.966.410
Overige kortlopende schulden	13	80.780.984	81.138.661
Totaal passiva		<u><u>336.514.299</u></u>	<u><u>346.942.064</u></u>

5.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2016

	Ref.	2016 €	2015 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	15	326.086.026	311.853.191
Subsidies	16	15.644.553	20.890.063
Overige bedrijfsopbrengsten	17	21.517.069	25.875.124
Som der bedrijfsopbrengsten		363.247.648	358.618.378
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	18	163.942.099	160.326.528
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	19	24.057.329	23.947.749
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	20	49.977.482	48.706.742
Overige bedrijfskosten	21	114.749.399	111.522.620
Som der bedrijfslasten		352.726.309	344.503.639
BEDRIJFSRESULTAAT		10.521.340	14.114.738
Financiële baten en lasten	22	-7.187.952	-8.005.158
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING		3.333.388	6.109.580
RESULTAAT BOEKJAAR		3.333.388	6.109.580
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		2016	2015
		€	€
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten		568.714	2.919.037
Algemene / overige reserves		2.764.674	3.190.543
		3.333.388	6.109.580

5.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

	Ref.	2016		2015	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			10.521.340		14.114.738
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	19	24.057.329		23.947.749	
- mutaties voorzieningen	11	<u>2.910.618</u>		<u>496.222</u>	
			26.967.947		24.443.971
Veranderingen in vlottende middelen:					
- voorraden	4	61.532		203.613	
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	-11.311.756		4.762.915	
- vorderingen	7	29.848.737		-10.553.943	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	6	-1.062.983		69.991	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	13	<u>7.097.180</u>		<u>4.729.329</u>	
			<u>24.632.709</u>		<u>-788.095</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			62.121.996		37.770.614
Betaalde interest	22	-7.187.952		-8.005.158	
			<u>-7.187.952</u>		<u>-8.005.158</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			<u>54.934.044</u>		<u>29.765.456</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	5.1.5.2	-26.073.366		-15.625.071	
Aflossing leningen u/g	3	-2.558.282		-625.352	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-28.631.648		-16.250.423
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Aflossing langlopende schulden	12	<u>-14.574.500</u>		<u>-14.071.530</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-14.574.500		-14.071.530
Mutatie geldmiddelen			<u><u>11.727.896</u></u>		<u><u>-556.497</u></u>

Toelichting:

Er is gebruik gemaakt van de indirecte methode.

Schulden aan banken 31-12-2015	-7.228.040
Liquide middelen 31-12-2015	596.584
	<u>-6.631.456</u>
Schulden aan banken 31-12-2016	0
liquide middelen 31-12-2016	5.096.440
	<u>5.096.440</u>
Mutatie geldmiddelen	<u><u>11.727.896</u></u>

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 ALGEMENE TOELICHTING

Algemeen:

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van WTZI en Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken inzake de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. (onder andere RJ 655)

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

In de balans, de winst-en verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaand jaar.

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit kasmiddelen, tegoeden op bankrekeningen, alsook kortlopende schulden aan kredietinstellingen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

De verkrijgingsprijs van de verworven activa is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening worden, overeenkomstig uniforme grondslagen volgens de integrale methode, de cijfers van de rechtspersoon en de groepsmaatschappijen opgenomen.

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd.

In deze jaarrekening zijn de gegevens verwerkt van de volgende instellingen en vennootschappen:

- Stichting Albert Schweitzer ziekenhuis te Dordrecht
- Albert Schweitzer Holding BV te Dordrecht (100%)
- Result BV te Dordrecht (70%)

Aan het hoofd van deze groep staat de Stichting Albert Schweitzer ziekenhuis

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of waarop invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Er zijn geen transacties van betekenis met verbonden partijen die niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en over toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. Herzieningen van schattingen worden toegelicht onder de betreffende rubrieken.

Functionele valuta

De posten in de jaarrekening worden gewaardeerd in euro; dit is zowel de functionele als presentatievaluta.

Bedrijfsopbrengsten

Opbrengsten uit zorgpresaties worden verantwoord naar rato van de te verrichten prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum en in verhouding tot in de totaal te verwachten te verrichten diensten. Hierbij wordt rekening gehouden met de afgesproken omzetplafonds.

De opbrengsten uit hoofde van subsidies zijn bepaald op basis van geldende regelgeving en specifieke afspraken. De overige bedrijfsopbrengsten zijn gebaseerd op het gefactureerde of doorberekende bedrag voor geleverde goederen en diensten onder aftrek van omzetbelasting en kortingen.

Huur en leasing

De rechten en verplichtingen uit hoofde van meerjarige financiële contracten, zoals huur en lease, worden in overeenstemming met RJ 292 in de jaarrekening verwerkt. De beoordeling of een overeenkomst als operational c.q. financial lease dient te worden geclassificeerd, vindt plaats op grond van de economische realiteit. Een leaseovereenkomst wordt geclassificeerd als een financial lease als de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het lease-object geheel of nagenoeg geheel door het ASz worden gedragen. Alle andere lease-overeenkomsten worden als operationele lease geclassificeerd.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 ALGEMENE TOELICHTING

Bedrijfslasten

De bedrijfslasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Resultaat deelnemingen

Als resultaat van deelnemingen waarop invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het zakelijke en financiële beleid, wordt opgenomen het aan de vennootschap toekomende aandeel in het resultaat van deze deelnemingen. Bij deelnemingen waar geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, wordt het dividend als resultaat aangemerkt. Verwerking hiervan vindt plaats onder de financiële baten en lasten.

Honoraria medisch specialisten

Sinds de invoering van integrale bekostiging per 1 januari 2015 behoren de honorariumvergoedingen voor medisch specialisten tot het opbrengstbegrip van de instelling. Baten uit hoofde van integrale bekostiging worden verantwoord wanneer gerealiseerd. De verdeling van de integrale bekostiging in opbrengsten voor het ziekenhuis en opbrengsten voor vrijgevestigde medisch specialisten vindt plaats op basis van gemaakte afspraken tussen het ziekenhuis en het medisch specialistisch bedrijf. Onder de kosten zijn vergoedingen aan het medisch specialistisch bedrijf verantwoord.

Specifieke aandachtspunten jaarrekening 2016 medisch specialistische zorg

Inleiding

De landelijke onzekerheden voor instellingen voor medisch specialistische zorg (ziekenhuizen, UMC's en ZBC's) zijn de afgelopen jaren verder verminderd. De resterende in de jaarrekening 2016 van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten voor het Albert Schweitzer ziekenhuis hebben betrekking op:

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2016;
2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2015;
3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar;
4. De afwikkeling van het FB-systeem geldend tot en met 2011;
5. Overgangsregeling kapitaallasten;

Bij de omzetsbepaling van de DBC zorgproducten en overige zorgproducten heeft het Albert Schweitzer ziekenhuis de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd zoals opgenomen in paragraaf 5.1.10 van deze jaarrekening. Hierbij zijn de uitkomsten van het aanvullend omzetonderzoek 2014 meegenomen en is de "*Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek 2015 Medisch Specialistische Zorg*" gevolgd.

Toelichting (landelijke) onzekerheden jaarrekening 2016

De van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten in de jaarrekening 2015 zijn (inclusief de status hiervan) hierna toegelicht voor het Albert Schweitzer ziekenhuis:

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2015

Het Albert Schweitzer ziekenhuis heeft de over de uitkomsten van het zelfonderzoek 2015 finale overeenstemming bereikt met de zorgverzekeraars. De uitkomsten zijn verwerkt in deze jaarrekening en dit heeft niet geleid tot materiële wijzigingen van de in de jaarrekening 2015 opgenomen nuanceringen

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 ALGEMENE TOELICHTING

2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2016

De NFU, NVZ en ZN hebben in oktober 2016 de Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek MSZ 2016 gepubliceerd. De uitvoering en uitkomsten van deze rechtmatigheidscontroles worden beoordeeld door de representerende zorgverzekeraars. Op basis van dit oordeel zullen alle verzekeraars gezamenlijk over de rechtmatigheid van de facturatie 2016 concluderen.

De instelling heeft op basis van een risicoanalyse onderzoek verricht naar de risico's die voor het Albert Schweitzer ziekenhuis materieel zijn. In deze risicoanalyse zijn de uitkomsten van eerder uitgevoerde aanvullende omzetonderzoeken en beschikbare overige in- en externe controles betrokken. Ook is een inschatting gemaakt van de DCM-controles over 2016 op basis van schattingen.

Daarnaast het Albert Schweitzer ziekenhuis op basis van deze handreiking een onderzoek inzake 2016 uit. De voorlopige uitkomsten zijn betrokken bij het opstellen van deze jaarrekening en het inschatten van de risico's die voortvloeien uit geconstateerde onjuiste registraties en/of declaraties, rekening houdende met de contractafspraken met zorgverzekeraars. Naar verwachting zal het Albert Schweitzer ziekenhuis de definitieve rapportage vóór 1 juli 2017 aan de representerende zorgverzekeraars aanleveren en volgt voor eind september 2017 uitsluitsel over dit onderzoek. Dit kan naar verwachting van de Raad van Bestuur van het Albert Schweitzer ziekenhuis leiden tot niet-materiële, nagekomen baten of lasten. Waar nodig heeft het Albert Schweitzer ziekenhuis nuanceringen geboekt.

Doelmatigheidscontroles over 2016 zullen door de zorgverzekeraars nog uitgevoerd worden. Het Albert Schweitzer ziekenhuis gaat er van uit dat dit geen financieel effect met terugwerkende kracht heeft, zij richten zich met name op afspraken in de toekomst. De NZa heeft in het landelijk overleg echter niet bevestigd dat dit een terechte aanname is, dus deze onzekerheid blijft voorsnog bestaan. Privaatrechtelijk heeft het Albert Schweitzer ziekenhuis geen afspraken terzake gemaakt met verzekeraars, anders dan verwerking van de aandachtspunten zoals opgenomen in het landelijke omzetonderzoek en het bepalen van de toekomstige handelswijze op nieuwe doelmatigheidsaspecten.

De uit de genoemde werkzaamheden en controles voortvloeiende beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten is verwerkt in deze jaarrekening.

3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar

Het Albert Schweitzer ziekenhuis heeft met de zorgverzekeraars voor 2016 schadelastafspraken op basis van plafondbesparingen gemaakt. Toerekening van de schadelastafspraken aan het boekjaar 2016 heeft plaatsgevonden op basis van een beste schatting van het voortgangpercentage ultimo 2016 in lijn met de Handreiking omzetverantwoording, rekening houdend met de verwachte effecten van het rechtmatigheidsonderzoek. Deze correcties zijn conform de Handreiking omzetverantwoording op de omzet 2016 in mindering gebracht en waar nodig verwerkt in de waardering van het onderhanden werk ultimo 2016.

De uiteindelijke uitkomsten zullen later blijken uit de afrekeningen met zorgverzekeraars. In deze jaarrekening is de beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten verwerkt.

4. Afwikkeling FB tot en met 2011

Na de finale afwikkeling met de NZa resteert nog een te vorderen positie. Het Albert Schweitzer ziekenhuis zal in 2017 met de zorgverzekeraars afstemmen hoe tot afwikkeling te komen.

5. Overgangsregeling kapitaallasten

Het Albert Schweitzer ziekenhuis heeft op basis van de beleidsregel Garantieregeling kapitaallasten 2013-2016 (BR/CU-2139) en de door de NZa beschikbaar gestelde formulieren berekend op welke suppletie het Albert Schweitzer ziekenhuis recht heeft. In de balans per ultimo 2016 is een bedrag van EUR 10,8 miljoen als beste schatting voor de vordering opgenomen. Tevens is in de omzet het verschil verwerkt (indien van toepassing) tussen het vorig jaar ingeschatte bedrag en de geactualiseerde inschatting. De afwikkeling met betrekking tot de jaren 2013 en 2014 heeft begin 2017 plaatsgevonden. Het Albert Schweitzer ziekenhuis is voornemens om de aanvraag tot suppletie voor 2015 en 2016 in 2017 met daarbij een bestuursverklaring in te dienen bij de NZa. De volgende onzekerheden zijn van toepassing op het opgenomen bedrag :

- Onzekerheden in de berekening en interpretatie van begrippen.
- Definitieve vaststelling van de suppletie door de NZa, eventueel voorafgegaan door aanvullend onderzoek door de NZa.

Conclusie Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur heeft ten behoeve van de bepaling van het resultaat en de financiële positie de best mogelijke schattingen gemaakt op basis van de beschikbare informatie, onder andere met betrekking tot bovenstaande aspecten van de omzetverantwoording. De Raad van Bestuur is van mening dat, met voornoemde toelichting, de jaarrekening het vereiste inzicht geeft in het resultaat en de financiële positie van het Albert Schweitzer ziekenhuis op basis van de ons nu bekende feiten en omstandigheden.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.2 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA:

Algemeen

De vennootschap beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de winst-en-verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen; dit is het geval als de boekwaarde van het actief (of van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort) hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

Om vast te stellen of er voor een immaterieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering, wordt verwezen naar de betreffende paragraaf.

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Binnen de Holding BV is er een voorziening voor groot onderhoud, welke vanuit de huurprijzen wordt gevormd.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarop invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd.

De onder de financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten verstrekte leningen en overige vorderingen, evenals gekochte leningen en obligaties die tot het einde van de looptijd zullen worden aangehouden. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er bij de verstrekking van leningen sprake is van disagio of agio, wordt dit gedurende de looptijd ten gunste respectievelijk ten laste van het resultaat gebracht als onderdeel van de effectieve rente.

Vorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs op basis van de FIFO-methode of de vaste verrekenprijs, hierbij rekening houdend met de nodig geachte aftrek voor incurante voorraden.

De post onderhanden werk is gebaseerd op de gerealiseerde opbrengstwaarde voor de uitgevoerde verrichtingen die betrekking hebben op de lopende DBC's /DOT's per einde verslagjaar.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde of de vervaardigingsprijs, zijnde de afgeleide verkoopwaarde van de reeds bestede verrichtingen. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening courant schulden bij kredietinstellingen zijn opgenomen onder schulden aan banken onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarden.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.2 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA:

Schulden

Schulden worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De eerste waardering bestaat uit het ontvangen bedrag, rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten, indien van toepassing. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt samen met de verschuldigde rentevergoeding zodanig bepaald dat de effectieve rente gedurende de looptijd van de schulden in de winst- en verliesrekening wordt verwerkt.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

Jubileumvoorziening

De voorziening voor jubileumuitkeringen aan het personeel is opgenomen tegen contante waarde.

De rekenrente bedraagt 1,61%. Tevens is rekening gehouden met de blijfkans per leeftijdscategorie (gemiddeld 92% voor 2016).

Voorziening persoonlijk levensfase budget

De voorziening PLB is opgenomen tegen contante waarde. Er is rekening gehouden met een jaarlijkse loonstijging van 1,52% en een rekenrente van 1,61%. Tevens is rekening gehouden met de blijfkans per leeftijdscategorie (gemiddeld 96% voor 2016).

Voorziening ORT

Naar aanleiding van de landelijke discussie ten aanzien van ORT / beschikbaarheidsdiensten tijdens vakanties bestaat het risico van een naverrekening over oude jaren. Ultimo 2016 is er een verplichting opgenomen. Bij het berekenen van de voorziening is rekening gehouden met een blijfkans van 92%.

Voorziening groot onderhoud

Voor het groot onderhoud van de ziekenhuiszone is voor alle huurders een bedrag voorzien.

Deze voorziening is gevormd binnen de AS Holding BV en geconsolideerd in de jaarrekening van het Albert Schweitzer ziekenhuis.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd. De reële waarde benadert de boekwaarde.

Verstreckte leningen en overige vorderingen

Verstreckte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Overige financiële verplichtingen

Financiële verplichtingen die geen deel uitmaken van een handelsportefeuille worden tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd op basis van de effectieve rentemethode.

Afgeleide financiële instrumenten

Afgeleide instrumenten worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere marktwaarde, tenzij deze instrumenten zijn verworven met als doel om risico's tegen te hoge rentekosten af te dekken, zogeheten hedge accounting. Zolang het afgeleide instrument betrekking heeft op afdekking van het specifieke risico van een toekomstige transactie die naar verwachting zal plaatsvinden, vindt geen herwaardering van dit instrument plaats. Zodra de verwachte toekomstige transactie leidt tot verantwoording in de winst- en verliesrekening, wordt de met het afgeleide instrument samenhangende winst of het met het afgeleide instrument samenhangende verlies in de resultatenrekening verwerkt. Het ASz documenteert de zogeheten hedgerelaties in specifieke documentatie en toetst periodiek de effectiviteit van deze 'hedgerelaties'. Het ASz doet dit door middel van vergelijking van de cumulatieve reële waardewijzigingen van de afgedekte positie met de cumulatieve waardewijzigingen van de afgeleide instrumenten.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.3 GRONDSLAGEN VAN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en de lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

De rechten en verplichtingen uit hoofde van meerjarige financiële contracten, zoals huurcontracten, operationele leasecontracten e.d. worden niet in de balans geactiveerd en gepassiveerd. De lasten die hieruit voortvloeien worden onder de bedrijfslasten verantwoord.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenverplichtingen

Het Albert Schweitzer ziekenhuis heeft voor haar medewerkers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen welke afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren.

De regeling is ondergebracht bij de bedrijfstak pensioenfonds PGGM. Het Albert Schweitzer ziekenhuis heeft geen verplichtingen tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij PGGM, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Het Albert Schweitzer ziekenhuis heeft daarom de pensioenregeling verwerkt volgens de verplichtingenbenadering en heeft alleen de verschuldigde premies tot het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Kosten van goodwill die van derden is verkregen	997.280	1.126.240
Totaal immateriële vaste activa	<u>997.280</u>	<u>1.126.240</u>
<i>Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	1.126.240	1.256.101
Bij: investeringen	0	0
Af: afschrijvingen	128.960	129.861
Boekwaarde per 31 december	<u>997.280</u>	<u>1.126.240</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.

2. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	171.457.762	172.632.657
Machines en installaties	47.324.058	49.949.012
Anderen vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	44.266.289	42.324.680
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	5.942.501	1.939.264
Totaal materiële vaste activa	<u>268.990.610</u>	<u>266.845.613</u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	266.845.613	275.038.430
Bij: investeringen	27.299.629	15.625.071
Af: afschrijvingen	23.928.369	23.817.888
Af: Verkoop activa aan derden	1.226.263	0
Boekwaarde per 31 december	<u>268.990.610</u>	<u>266.845.613</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.7.

In de materiële vaste activa is voor een bedrag van € 95.300.432 (2015: € 99.253.521) vanuit de Holding en van € 3.480.503 (2015: € 3.738.059) vanuit Result BV opgenomen.

In boekjaar 2016 hebben zich geen bijzondere waarverminderingen voorgedaan.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Deelnemingen	3.645.745	1.076.033
Overige vorderingen	48.080	59.510
Totaal financiële vaste activa	<u>3.693.825</u>	<u>1.135.543</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	1.135.543	510.191
Kapitaalstortingen	2.389.185	754.051
Resultaat deelnemingen	180.532	-33.281
Verstreckte leningen / verkregen effecten	51.073	0
Ontvangen dividend / aflossing leningen	-62.503	0
(Terugname) waardeverminderingen	-5	-95.418
Boekwaarde per 31 december	<u>3.693.825</u>	<u>1.135.543</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.8.

De overige vorderingen hebben een looptijd die korter is dan een jaar.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Vorraden	5.725.245	5.861.777
Af: voorziening incurant	-55.715	-130.715
Totaal voorraden	<u>5.669.530</u>	<u>5.731.062</u>

Toelichting:

In de voorraden is een bedrag van € 458.835 (2015:€ 332.346) vanuit de Holding en van € 617.610 (2015:€ 806.822) vanuit Result BV meegenomen.

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten gereguleerd segment	3.630.679	3.429.622
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten vrij segment	32.889.749	30.085.935
Af: ontvangen voorschotten	-25.001.892	-33.308.777
Totaal onderhanden werk	<u>11.518.536</u>	<u>206.780</u>

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: verwerkte verliezen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-2016
	€	€	€	€
VGZ	15.228.934	0	10.974.730	4.254.204
CZ	9.551.887	0	6.489.778	3.062.109
Achmea	6.649.089	0	4.422.384	2.226.705
DSW	1.194.198	0	510.000	684.198
Multizorg	1.847.065	0	1.185.000	662.065
Menzis	2.049.255	0	1.420.000	629.255
Totaal (onderhanden werk)	<u>36.520.428</u>	<u>0</u>	<u>25.001.892</u>	<u>11.518.536</u>

Toelichting:

De balanspost onderhanden werk is in 2016 aanzienlijk hoger dan 2015 als gevolg van de lagere bevoorschotting door zorgverzekeraars.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

6. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot

ziekenhuis	t/m 2012 €	2013 €	totaal €
Saldo per 1 januari	903.427	0	903.427
Financieringsverschil boekjaar			0
Correcties voorgaande jaren	-903.427	0	-903.427
Betalingen/ontvangsten	0	0	0
Subtotaal mutatie boekjaar	-903.427	0	-903.427
Saldo per 31 december	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Stadium van vaststelling (per erkenning):

c

PAAZ	t/m 2012 €	2013 €	totaal €
Saldo per 1 januari	-51.564	-1.914.846	-1.966.410
Financieringsverschil boekjaar			0
Correcties voorgaande jaren	51.564	1.914.846	1.966.410
Betalingen/ontvangsten	0	0	0
Subtotaal mutatie boekjaar	51.564	1.914.846	1.966.410
Saldo per 31 december	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Stadium van vaststelling (per erkenning):

c

c

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

Waarvan gepresenteerd als:

- vorderingen uit hoofde van financieringstekort
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot

	31-dec-16 €	31-dec-15 €
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	0	903.427
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	0	1.966.410
	<u>0</u>	<u>-1.062.983</u>

Toelichting:

In 2016 is de post financieringstekort afgewikkeld. De uit de afwikkeling gekomen vordering voor het ziekenhuisdeel en de schuld voor het deel PAAZ zijn per saldo verantwoord onder de overige vorderingen.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

7. Debiteuren en overige vorderingen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	30.861.887	33.945.856
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	-7.628.940	20.403.517
Overige vorderingen:		
Samenwerkingsverbanden	510.275	153.442
Nog te ontvangen bedragen:		
Nog te ontvangen bedragen	1.727.503	884.911
Overige overlopende activa:		
Overgangsregeling kapitaalslasten	10.763.137	8.900.000
Overige overlopende activa	4.314.216	6.109.089
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>40.548.078</u>	<u>70.396.815</u>

Toelichting:
 De voorziening voor oninbaarheid die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 611.974 (2015: € 717.787).
 De vordering inzake de overgangsregeling kapitaalslasten ultimo 2016 betreft 2013, 2014, 2015 en 2016.
 In de overige vorderingen is een bedrag begrepen van € 481.179 (2015: € 297.385) vanuit de Holding BV en € 4.073.319 (2015: € 3.637.670) vanuit Result BV.
 Op de positie nog te factureren is de voorziening voor contractoverschrijdingen en zelfonderzoek in mindering gebracht. Als gevolg van snellere prijsafspraken met zorgverzekeraars in 2016 ten opzichte van voorgaande jaren is de post nog te factureren relatief laag.
 De hierop in mindering gebrachte voorzieningen zijn hoger dan de nog te factureren omzet waardoor de positie per saldo negatief is.
 Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde ervan, gegeven het kortlopende karakter ervan en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

8. Liquide middelen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Rabobank	1.915.707	559.916
ABN/AMRO	3.034.528	0
ING	70.052	0
Kassen	75.515	36.668
Kruisposten	637	0
Totaal liquide middelen	<u>5.096.440</u>	<u>596.584</u>

Toelichting:
 De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.
 Onder de liquide middelen is voor 4.205.779 opgenomen vanuit de Holding BV en voor 1.915.707 vanuit Result BV

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

9. Groepsvermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Kapitaal	3.331.671	3.331.671
Bestemmingsfondsen	43.476.793	42.908.079
Algemene en overige reserves	<u>14.937.289</u>	<u>12.172.615</u>
Totaal groepsvermogen	<u><u>61.745.752</u></u>	<u><u>58.412.365</u></u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2016</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2016</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	3.331.671	0	0	3.331.671
Totaal kapitaal	<u><u>3.331.671</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>3.331.671</u></u>

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2016</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2016</u>
	€	€	€	€
Bestemmingsfondsen	42.908.079	568.714	0	43.476.793
Totaal bestemmingsfondsen	<u><u>42.908.079</u></u>	<u><u>568.714</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>43.476.793</u></u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2016</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2016</u>
	€	€	€	€
Algemene reserves	12.172.615	2.764.673	0	14.937.289
Totaal algemene en overige reserves	<u><u>12.172.615</u></u>	<u><u>2.764.673</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>14.937.289</u></u>

Toelichting:

Er zijn geen achtergestelde leningen. Het garantievermogen is daarom gelijk aan het eigen vermogen.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

Overzicht van het totaalresultaat van de instelling

	<u>31-dec-2016</u>	<u>31-dec-2015</u>
	€	€
Geconsolideerd netto-resultaat (na belastingen) toekomend aan de instelling	3.333.387	6.109.580
Totaalresultaat van de instelling	<u>3.333.387</u>	<u>6.109.580</u>

10. Aandeel van derden

	<u>31-dec-2016</u>	<u>31-dec-2015</u>
	€	€
Specificatie is als volgt		
Aandeel van Derden Result BV	<u>2.532.906</u>	<u>2.306.090</u>
	<u>2.532.906</u>	<u>2.306.090</u>
		€
Boekwaarde per 1 januari 2016		<u>2.306.090</u>
Bij: resultaat aandeel van derden Result BV		226.816
Boekwaarde per 31 december 2016		<u>2.532.906</u>

11. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2016</u>	<u>Dotatie</u>	<u>Onttrekking</u>	<u>Vrijval</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2016</u>
	€	€	€	€	€
Voorziening wachtgeld	414.984	440.060	408.484	1600	444.960
Voorziening arbeidsongeschiktheid	1.115.791	348.587	822.793		641.585
Voorziening jubilea	2.315.594	794.509	189.918	135.386	2.784.799
Voorziening PLB	997.028	78.387	259.253	12.991	803.171
Voorziening reorganisatie	0	707.538	-	0	707.538
Voorziening ORT	0	900.000	-	0	900.000
Voorziening deelneming Elyse	0	6.032	-	0	6.032
Voorziening groot onderhoud	8.738.311	1.635.306	169.376	0	10.204.241
Voorziening belastinglatentie	9.741				9.741
Totaal voorzieningen	<u>13.591.449</u>	<u>4.910.419</u>	<u>1.849.824</u>	<u>149.977</u>	<u>16.502.067</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	<u>31-dec-2016</u>
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	2.762.808
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	13.739.259
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	11.649.673

Toelichting per categorie voorziening:*Voorziening arbeidsongeschiktheid*

Het betreft de voorziening voor loondoorbetaling voor arbeidsongeschikte medewerkers tot maximaal 2 jaar.

Voorziening jubileumuitkeringen

Uit hoofde van de regelgeving moeten verplichtingen uit hoofde van pensioenen en periodiek te betalen beloningen die geen jaarlijks karakter hebben, worden voorzien. Bij de berekeningen van voorzieningen voor jubileumuitkeringen is uitgegaan van de periodiek te betalen bedragen uit hoofde van van jubilea en dergelijke uitkeringen en is een inschatting gemaakt van de gemiddelde periode dat medewerkers naar verwachting in dienst blijven.

Voorziening PLB

Het betreft een voorziening voor medewerkers, ouder dan 45 maar jonger dan 50, die 10 jaar of langer werkzaam zijn binnen de gezondheidszorg. Voorzien zijn de PLB-uren die zij ontvangen op hun 55e. De reguliere opbouw van PLB is opgenomen onder de kortlopende schulden.

Voorziening reorganisatie

In 2016 heeft het Albert Schweitzer ziekenhuis besloten een reorganisatie door te voeren in verband met de implementatie van het nieuwe ZIS/EPD. Deze voorziening heeft betrekking op de functies waarvan ten tijde van het opstellen van de jaarrekening duidelijk is dat deze op korte termijn komen te vervallen.

Voorziening ORT

Naar aanleiding van de landelijke discussie ten aanzien van ORT / beschikbaarheidsdiensten tijdens vakanties bestaat het risico van een naverrekening over oude jaren.

Voorziening groot onderhoud

AS Holding BV: Voor het groot onderhoud, dat zal plaatsvinden in jaar 10 en 20, is voor alle huurders een bedrag voorzien.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

12. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Schulden aan banken	174.952.590	189.527.090
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>174.952.590</u>	<u>189.527.090</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Stand per 1 januari	204.098.620	218.167.300
Bij: nieuwe leningen	0	0
Af: aflossingen	14.421.531	14.068.680
Stand per 31 december	<u>189.677.089</u>	<u>204.098.620</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	14.724.499	14.571.530
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>174.952.590</u>	<u>189.527.090</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	14.724.499	14.571.530
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	174.952.590	189.527.090
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	117.375.000	131.375.000

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:*Zekerheidsstelling Stichting Albert Schweitzer ziekenhuis*

Aan ABN AMRO Bank, ING bank en BNG bank is het recht van eerste hypotheek verstrekt op de huidige en in de toekomst aan het ASz toebehorende onroerende zaken.

Daarnaast is een pandrecht verstrekt op de huidige en toekomstige bedrijfsinventarissen en voorraden van het ASz. De hoofdsom van deze zekerheidsstelling bedraagt € 190.000.000.

Zekerheidsstelling AS Holding BV

- Aan ABN AMRO Bank (ABN) en Bank Nederlandse gemeenten(BNG) conveniërende bankhypotheek, 1e rang, groot € 150.000.000 op de grond en de registergoederen die AS Vastgoed BV zal verwerven, t.g.v. ABN en BNG gezamenlijk
- Verpanding rechten uit huurcontracten
- Een conveniërende garantie van het Albert Schweitzer ziekenhuis i.v.m. leegstand

Toelichting:

In de langlopende schulden is een bedrag van € 73,8 mln. (2015: € 78,0 mln.) vanuit de Holding BV inbegrepen.

Toelichting:**AS Holding BV:**

Er is een renteswap afgesloten die heeft betrekking op de lening bij ABN AMRO Bank van € 10.000.000 hoofdsom, welke per 31 december 2016 € 8.200.000 bedraagt en loopt tot 1-4-2022. De variabele rentevergoedingen bedragen op basis van 3 maands EURIBOR + 1,47% tot 1-4-2016 en 3 maands EURIBOR + 1,54% vanaf 1-4-2016. Deze lening is met deze renteswap omgezet in een vaste rentevergoeding van resp. 3,765% en 3,835%. De renteswap heeft een waarde van € -943.977 per 31-12-2016 (31-12-2015: € -958.609) en loopt tot 2022.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

13. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Schulden aan banken	0	7.228.039
Crediteuren	14.265.428	14.039.131
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	14.724.499	14.571.530
Belastingen en sociale premies	8.914.099	7.960.953
Schulden terzake pensioenen	1.627.726	1.409.573
Vakantiegeld/vakantiedagen	22.542.629	20.963.153
Overige schulden:		
Rekening courant medisch specialisten	6.333.737	3.697.333
Rekening courant A+ Apotheek	932.296	0
Nog te betalen kosten:		
Interest	886.421	834.097
Overige overlopende passiva:		
Overige kortlopende schulden	10.554.150	10.434.852
Totaal overige kortlopende schulden	<u>80.780.984</u>	<u>81.138.661</u>

Toelichting:

In de kortlopende schulden is een bedrag van € 4.227.987 (2014: € 7.363.438) begrepen aan schulden vanuit de AS Holding en € 26.352 vanuit Result BV.

De kortlopende schulden hebben alle een resterende looptijd korter dan een jaar. Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan.

14. Niet in de balans opgenomen regelingen

Holding BV:*Verhuur*

Door de vennootschap zijn verhuurverplichtingen aangegaan voor het gezondheidspark in de vorm van huurovereenkomsten met een looptijd langer dan vijf jaar.

<u>Huurder</u>	<u>Ingangsdatum</u>	<u>Looptijd</u>	<u>Definitieve huurprijs prijspeil 2016</u>	<u>Vorm Lineair/ Annuïtair</u>
			€	
Dienst Gezondheid en Jeugd	18-12-2009	20+5 jaar	344.268	A
St. Albert Schweitzer ziekenhuis	1-1-2010	20+4*5 jaar	6.805.013	L
St. ROC Da Vinci College	1-3-2010	40 jaar	751.101	A
Erasmus Universitair Medisch Centrum	1-3-2010	20+20 jaar	1.681.598	L
Coöp. Reg. Huisartsenpost Drechtsteden L	19-4-2010	20+3*5 jaar	120.314	A
Sodexo B.V.	1-1-2011	10+5 jaar	339.968	A
St. Rivas Zorggroep	1-1-2011	10+5 jaar	506.935	A
St. Verpleeghuis Het Parkhuis	4-1-2011	40+5 jaar	548.617	L
St. Rivas Zorggroep (winkel)	1-9-2011	10 jaar	36.957	A
Ako (winkel)	1-10-2011	5+5 jaar	33.307	A
Van Wijk Voet en Zorg (winkel)	1-3-2012	5+5 jaar	23.260	A
Dienstapothek Drechtsteden (winkel)	1-7-2012	15+5 jaar	17.545	A
Livit Orthopedie B.V. (winkel)	1-3-2013	5 jaar	17.660	A
Schoonenberg Hoorcomfort B.V. (winkel)	1-6-2013	5 jaar	9.594	A
St. Albert Schweitzer ziekenhuis	1-1-2014	1 jaar	499.685	A

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

14. Niet in de balans opgenomen regelingen

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2016 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2016. Het Albert Schweitzer ziekenhuis is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2016.

Verplichtingen uit hoofde van opdrachten/bestellingen

Met betrekking tot de onder de materiële vaste activa opgenomen projecten in uitvoering kan vermeld worden dat ultimo 2016 verplichtingen uit hoofde van opdrachten zijn aangegaan voor ca. 3,3 mln.

Tevens zijn bestellingen voor inventarissen geplaatst voor een bedrag van ca. 2,1 mln.

Vanuit operationele activiteiten zijn verplichtingen uit hoofde van bestellingen aangegaan voor ca. 2,1 mln.

Fiscale eenheid

Tot en met 2010 vormde de vennootschap een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting met Albert Schweitzer Holding B.V. Vanaf 1 januari 2011 is ook Poliklinische Apotheken Albert Schweitzer ziekenhuis B.V. onderdeel van deze fiscale eenheid. De vennootschap vormt samen met Albert Schweitzer Holding B.V. en Stichting Albert Schweitzer ziekenhuis een fiscale eenheid voor de omzetbelasting.

Overgangsregeling kapitaalslasten

Het Albert Schweitzer heeft op basis van de beleidsregel Garantieregeling kapitaallasten 2013-2016 (BR/CU-2139) en de door de NZa beschikbaar gestelde formulieren een voorlopige berekening gemaakt voor welke suppletie het Albert Schweitzer ziekenhuis recht heeft.

Het Albert Schweitzer ziekenhuis is voornemens om de aanvraag tot suppletie in 2016 met daarbij een bestuursverklaring in te dienen bij de NZa. De volgende onzekerheden zijn van toepassing op het opgenomen bedrag

- Onzekerheden in de berekening en interpretatie van begrippen.
- Definitieve vaststelling van de suppletie door de NZa, eventueel voorafgegaan door aanvullend onderzoek door de NZa.

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

	Kosten van goodwill die van derden is verkregen	Totaal
	€	€
Stand per 1 januari 2016		
- aanschafwaarde	1.298.605	1.298.605
- cumulatieve herwaarderingen	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	172.365	172.365
Boekwaarde per 1 januari 2016	<u>1.126.240</u>	<u>1.126.240</u>
Mutaties in het boekjaar		
- investeringen	0	0
- herwaarderingen	0	0
- afschrijvingen	128.960	128.960
- bijzondere waardeverminderingen	0	0
- <i>terugnane geheel afgeschreven activa</i>		
.aanschafwaarde	0	0
.cumulatieve herwaarderingen	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0
- <i>desinvesteringen</i>		
aanschafwaarde	0	0
cumulatieve herwaarderingen	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-128.960</u>	<u>-128.960</u>
Stand per 31 december 2016		
aanschafwaarde	1.298.605	1.298.605
cumulatieve herwaarderingen	0	0
cumulatieve afschrijvingen	301.325	301.325
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>997.280</u>	<u>997.280</u>
Afschrijvingspercentage	10,0%	

5.1.7 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen €	Machines en installaties €	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting €	Projecten in uitvoering €	Totaal €
Stand per 1 januari 2016					
- aanschafwaarde	293.420.824	71.408.465	98.359.960	1.939.264	465.128.513
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	120.788.167	21.459.453	56.035.280	0	198.282.900
Boekwaarde per 1 januari 2016	172.632.657	49.949.012	42.324.680	1.939.264	266.845.613
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	9.998.661	350.750	12.946.981	4.003.237	27.299.629
- herwaarderingen	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	11.173.556	2.975.704	9.779.109	0	23.928.369
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0
- <i>terugnane geheel afgeschreven activa</i>					
.aanschafwaarde	671.921	340.630	13.104.164	0	14.116.715
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	671.921	340.630	11.877.901	0	12.890.452
- <i>desinvesteringen</i>					
aanschafwaarde	0	0	0	0	0
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-1.174.895	-2.624.954	1.941.609	4.003.237	2.144.997
Stand per 31 december 2016					
aanschafwaarde	302.747.564	71.418.585	98.202.777	5.942.501	478.311.427
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	131.289.802	24.094.527	53.936.488	0	209.320.817
Boekwaarde per 31 december 2016	171.457.762	47.324.058	44.266.289	5.942.501	268.990.610
Afschrijvingspercentage	0-5%	5,0%	5-20%		

5.1.8 MUTATIEOVERZICHT FINANCIELE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen €	Overige vorderingen €	Totaal €
Boekwaarde per 1 januari 2016	1.076.033	59.510	1.135.543
Kapitaalstortingen	2.389.185		2.389.185
Resultaat deelnemingen	180.532	-	180.532
Ontvangen dividend	-	-	0
Verstrekte leningen / verkregen effecten	-	51.073	51.073
Ontvangen dividend / aflossing leningen (Terugnname) waardeverminderingen	-5	-62.503	-62.503
Amortisatie (dis)jagio	-	-	-5
	-	-	0
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>3.645.745</u>	<u>48.080</u>	<u>3.693.825</u>
Som waardeverminderingen		-	0

BIJLAGE

5.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2016

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale loop-tijd	Soort lening	Werkelijke-rente	rentefixatiedatum	Restschuld 31 december 2015	Nieuwe leningen in 2016	Aflossing in 2016	Restschuld 31 december 2016	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2016	Aflossing 2017
		€			%		€	€	€	€	€		€
ING Bank N.V.	20-12-2001	18.000.000	20		3,100%	20-12-2018	5.400.000		900.000	4.500.000	0	5	900.000
ABN/AMRO	20-12-2001	18.000.000	20		3,100%	20-12-2018	5.400.000		900.000	4.500.000	0	5	900.000
ING Bank N.V.	15-10-2005	25.000.000	20		2,750%	22-7-2025	12.187.500		1.250.000	10.937.500	4.687.500	10	1.250.000
ABN/AMRO	15-10-2005	25.000.000	20		2,750%	22-7-2025	12.187.500		1.250.000	10.937.500	4.687.500	10	1.250.000
ING Bank N.V.	30-12-2004	10.000.000	20		2,700%	30-12-2021	4.500.000		500.000	4.000.000	1.500.000	9	500.000
ABN/AMRO	30-12-2004	10.000.000	20		2,700%	30-12-2021	4.500.000		500.000	4.000.000	1.500.000	9	500.000
ING Bank N.V.	22-12-2005	20.000.000	20		2,850%	22-12-2025	10.000.000		1.000.000	9.000.000	4.000.000	10	1.000.000
ABN/AMRO	22-12-2005	20.000.000	20		2,850%	22-12-2025	10.000.000		1.000.000	9.000.000	4.000.000	10	1.000.000
ABN/AMRO	1-3-2010	40.000.000	25	Lening vaste rente	4,420%		30.800.000		1.600.000	29.200.000	21.200.000	19	1.600.000
Bank Nederland	1-3-2010	40.000.000	25	Vaste geldlening	4,440%		30.800.000		1.600.000	29.200.000	21.200.000	19	1.600.000
Bank Nederland	31-12-2010	15.000.000	25	Vaste geldlening	4,420%		12.000.000		450.000	11.550.000	8.400.000	20	750.000
ABN AMRO Bank	1-4-2012	10.000.000	10	Roll-over lening	3,545%		8.600.000		400.000	8.200.000	6.200.000	6	400.000
ING Bank N.V.	31-12-2014	20.000.000	10		2,800%	30-12-2022	19.250.000		1.000.000	18.250.000	13.500.000	8	1.000.000
ABN/AMRO	31-12-2014	20.000.000	10		2,900%	30-12-2024	19.250.000		1.000.000	18.250.000	13.500.000	8	1.000.000
Bank Nederland	31-12-2014	20.000.000	10		2,970%	24-12-2029	19.000.000		1.000.000	18.000.000	13.000.000	8	1.000.000
DLL	1-6-2014	373.110	5			11-9-2018	223.620		71.531	152.089	0	2	74.499
Totaal		311.373.110					204.098.620	0	14.421.531	189.677.089	117.375.000		14.724.499

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

BATEN

15. Opbrengsten zorgprestaties

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	317.795.864	304.716.512
Overige zorgprestaties	8.290.162	7.136.679
Totaal	<u>326.086.026</u>	<u>311.853.191</u>

Toelichting:

Vanaf 2015 is de omzet zorgverzekeringswet integraal opgenomen (incl.honorarium).

16. Subsidies

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	10.698.679	10.931.444
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	4.945.874	9.958.619
Totaal	<u>15.644.553</u>	<u>20.890.063</u>

Toelichting:

De daling in de overige subsidies wordt met name verklaard door de afnemende vergoeding uit hoofde van de overgangsregeling kapitaalslasten.

De overige subsidies bestaan voor 3.082.736 uit subsidies voor opleidingen (2015: 2.558.619) en voor 1.863.137 uit de vergoeding voor overgangsregelings kapitaalslasten (2015: 7.400.000)

17. Overige bedrijfsopbrengsten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
Overige opbrengsten	15.709.151	17.728.900
Doorberekende personeelskosten	5.807.918	8.146.224
Totaal	<u>21.517.069</u>	<u>25.875.124</u>

Toelichting:

In de overige opbrengsten is een bedrag begrepen van € 9.495.430 (2015: € 7.996.912) vanuit de AS Holding en € 6.733.122 (2014: € 5.533.100) vanuit Result BV opgenomen.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

18. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Lonen en salarissen	124.027.119	121.094.176
Sociale lasten	18.692.685	17.990.649
Pensioenpremies	10.624.942	10.260.525
Andere personeelskosten	5.145.616	5.559.018
Subtotaal	158.490.363	154.904.368
Personeel niet in loondienst	5.451.736	5.422.160
Totaal personeelskosten	<u>163.942.099</u>	<u>160.326.528</u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Gemiddelde bezetting op basis van arbeidscontracten	2.458	2.456
Extra gerealiseerde bezetting op basis van over- en meeruren	30	33
Oproepkrachten en Flexpool	<u>72</u>	<u>73</u>
Gemiddelde bezetting exclusief leerlingen	2.560	2.562
Leerlingen	<u>59</u>	<u>59</u>
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>2.619</u>	<u>2.621</u>
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

Toelichting:

In de FTE's is 22 FTE uit de Holding BV (2015: 20 FTE) en 185 FTE vanuit Result BV (2015: 186 FTE) meegenomen.

In de personeelskosten is een bedrag begrepen van € 280.496 (2015: € 751.803) vanuit de AS Holding en € 10.397.743 (2015: € 10.286.924) vanuit Result BV.

19. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	128.960	129.861
- materiële vaste activa	23.928.369	23.817.888
Totaal afschrijvingen	<u>24.057.329</u>	<u>23.947.749</u>

Toelichting:

Afschrijving van de immateriële vast activa betreft de afschrijving van de goodwill vanuit Result BV.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

20. Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Honorariumkosten specialisten vrijgevestigd	49.977.482	48.706.742
Totaal	<u>49.977.482</u>	<u>48.706.742</u>

Toelichting:

Als gevolg van de invoering van integrale bekostiging in 2015 is het honorarium zowel als opbrengsten (zie 15 opbrengsten zorgprestaties) als kosten in de jaarrekening van het Albert Schweitzer ziekenhuis verantwoord.

21. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	9.625.773	9.451.153
Algemene kosten	16.581.591	16.141.748
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	78.714.691	75.959.781
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	4.962.548	4.796.777
- Energiekosten gas	1.293.060	1.420.419
- Energiekosten stroom	1.669.437	1.883.052
- Energie transport en overig	132.041	155.443
Subtotaal	<u>8.057.086</u>	<u>8.255.692</u>
Huur en leasing	801.084	826.572
Dotaties en vrijval voorzieningen	774.667	391.628
Overige kosten	194.507	496.046
Totaal overige bedrijfskosten	<u>114.749.399</u>	<u>111.522.620</u>

Toelichting:

In de overige bedrijfskosten is een bedrag begrepen van € 6.752.983 (2015: € 4.898.261) vanuit de AS Holding en € 8.442.949 (2015: € 8.563.938) vanuit Result BV.

De toename in de patiënt- en bewonersgebonden kosten is voor het grootste deel te verklaren door de hogere kosten voor medicijnen.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

22. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Rentelasten langlopende leningen	7.066.969	7.873.471
Rentelasten kortlopende leningen	120.983	131.687
Subtotaal financiële lasten	7.187.952	8.005.158
Totaal financiële baten en lasten	<u>7.187.952</u>	<u>8.005.158</u>

Toelichting:

In de financiële baten en lasten is een bedrag begrepen van € 3.702.762 (2015: € 3.947.259) vanuit AS Holding en € 36.804 (2015: € 74.619) vanuit Result BV opgenomen.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

23. WNT-VERANTWOORDING 2016 Stichting Albert Schweitzer ziekenhuis

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze

verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de stichting Albert Schweitzer ziekenhuis van toepassing zijnde regelgeving: Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor het Albert Schweitzer ziekenhuis is € 179.000 . Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1. Bezoldiging topfunctionarissen**1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling**

	P.E. van der Meer	A.H. Sanderse van der Weide
bedragen x € 1		
Functiegegevens	Voorzitter Raad	Lid Raad van
	van Bestuur	Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,11	1,11
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Nee	Nee
Individueel WNT-maximum	179.000	179.000
Beloning	214.983	206.216
Belastbare onkostenvergoedingen	3.000	3.000
Beloningen betaalbaar op termijn	11.017	10.996
Subtotaal	229.000	220.212
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totaal bezoldiging	229.000	220.212
Verplichte motivering indien overschrijding	Overgangs-regeling	Overgangs-regeling
Gegevens 2015		
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/10 - 31/12	15/12 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	1,11	1,11
Beloning	57.219,00	10.362,00
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-
Totaal bezoldiging 2015	57.219,00	10.362,00

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

23. WNT-VERANTWOORDING 2016 Stichting Albert Schweitzer ziekenhuis - vervolg-

1b. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	G.J. Woudenberg	M.J.H. Jetten	M.M.J. Kamsma	J.A. Rauwerda
Functiegegevens	[VOORZITTER]	[LID]	[LID]	[LID]
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 10/10	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	26.850	17.900	17.900	17.900
Beloning	26.850	17.900	13.906	17.900
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
Subtotaal	26.850	17.900	13.906	17.900
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	26.850	17.900	13.906	17.900
Verplichte motivering indien overschrijding	NVT	NVT	NVT	NVT
Gegevens 2015				
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning	26.700	17.800	17.800	17.800
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
Totaal bezoldiging 2015	26.700	17.800	17.800	17.800

2. Bezoldiging en/of ontslaguitkering niet-topfunctionarissen

bedragen x € 1	medisch specialist	specialist	medisch specialist	medisch specialist
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,70	1,11	0,80	0,80
WNT-drempelbedrag bezoldiging	125.300	179.000	143.200	143.200
Beloning	124.040	214.822	158.296	156.689
Belastbare onkostenvergoedingen	168	7.745	168	-
Beloningen betaalbaar op termijn	8.112	10.690	10.276	10.276
Totaal bezoldiging	132.321	233.257	168.740	166.965
Verplichte motivering	AMS-regeling	conform cao	AMS-regeling	AMS-regeling
WNT-drempelbedrag ontslaguitkering	75.000	75.000	75.000	75.000
Totaal overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	-	-	-	-
Waarvan betaald in 2016	-	-	-	-
Verplichte motivering	PM	PM	PM	PM
Voorgaande functie	medisch specialist	specialist	medisch specialist	medisch specialist
Gegevens 2015				
Functie(s) in 2015	medisch specialist	specialist	medisch specialist	medisch specialist
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	0,70	1,11	0,80	0,80
Beloning	113.157	205.757	145.208	144.442
Belastbare onkostenvergoedingen	168	7.182	168	336
Beloningen betaalbaar op termijn	6.943	10.726	8.555	8.555
Totaal bezoldiging 2015	120.268	223.665	153.930	153.333

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

23. WNT-VERANTWOORDING 2016 Stichting Albert Schweitzer ziekenhuis - vervolg-

2. Bezoldiging en/of ontslaguitkering niet-topfunctionarissen

bedragen x € 1	medisch specialist	medisch specialist	medisch specialist	medisch specialist
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,80	0,80	0,80	0,90
WNT-drempelbedrag bezoldiging	143.200	143.200	143.200	161.100
Beloning	156.495	153.550	150.605	169.184
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	168	168
Beloningen betaalbaar op termijn	10.276	10.276	9.197	10.818
Totaal bezoldiging	166.771	163.826	159.970	180.170
Verplichte motivering	AMS-regeling	AMS-regeling	AMS-regeling	AMS-regeling
WNT-drempelbedrag ontslaguitkering	75.000	75.000	75.000	75.000
Totaal overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	-	-	-	-
Waarvan betaald in 2016	-	-	-	-
Verplichte motivering	PM	PM	PM	PM
Voorgaande functie	medisch specialist	medisch specialist	medisch specialist	medisch specialist
Gegevens 2015				
Functie(s) in 2015	medisch specialist	medisch specialist	medisch specialist	medisch specialist
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	0,80	0,80	0,80	0,90
Beloning	139.486	143.928	143.602	158.626
Belastbare onkostenvergoedingen	168	336	168	168
Beloningen betaalbaar op termijn	8.544	8.572	8.549	9.641
Totaal bezoldiging 2015	148.198	152.836	152.319	168.435
bedragen x € 1	medisch specialist	specialist	medisch specialist	medisch specialist
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/10	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,00	1,11	0,68	0,80
WNT-drempelbedrag bezoldiging	179.000	179.000	121.720	143.200
Beloning	186.798	184.230	125.192	146.656
Belastbare onkostenvergoedingen	168	140	-	168
Beloningen betaalbaar op termijn	10.824	10.081	8.432	10.264
Totaal bezoldiging	197.789	194.451	133.624	157.088
Verplichte motivering	AMS-regeling	conform cao	AMS-regeling	AMS-regeling
WNT-drempelbedrag ontslaguitkering	75.000	75.000	75.000	75.000
Totaal overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	-	-	-	-
Waarvan betaald in 2016	-	-	-	-
Verplichte motivering	PM	PM	PM	PM
Voorgaande functie				
Gegevens 2015				
Functie(s) in 2015	medisch specialist	specialist	medisch specialist	medisch specialist
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	1,00	1,11	0,68	0,80
Beloning	177.463	216.873	118.810	145.006
Belastbare onkostenvergoedingen	168	168	336	168
Beloningen betaalbaar op termijn	10.717	10.704	7.274	8.572
Totaal bezoldiging 2015	188.347	227.745	126.420	153.746

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

23. WNT-VERANTWOORDING 2016 Stichting Albert Schweitzer ziekenhuis - vervolg-

2. Bezoldiging en/of ontslaguitkering niet-topfunctionarissen

bedragen x € 1	medisch specialist	medisch specialist	medisch specialist
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,72	1,00	0,80
WNT-drempelbedrag bezoldiging	128.880	179.000	143.200
Beloning	129.312	179.259	143.086
Belastbare onkostenvergoedingen	336	-	168
Beloningen betaalbaar op termijn	8.860	10.824	9.191
Totaal bezoldiging	138.508	190.083	152.446
Verplichte motivering	AMS-regeling	AMS-regeling	AMS-regeling
WNT-drempelbedrag ontslaguitkering	75.000	75.000	75.000
Totaal overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	-	-	-
Waarvan betaald in 2016	-	-	-
Verplichte motivering	PM	PM	PM
Voorgaande functie	medisch specialist	medisch specialist	medisch specialist
Gegevens 2015			
Functie(s) in 2015	medisch specialist	medisch specialist	medisch specialist
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	0,72	1,00	0,80
Beloning	117.697	163.564	137.180
Belastbare onkostenvergoedingen	336	336	168
Beloningen betaalbaar op termijn	7.696	9.534	8.543
Totaal bezoldiging 2015	125.730	173.435	145.891

Toelichting:

De verantwoording van de bezoldiging en/of ontslaguitkering niet-topfunctionarissen was in 2015 niet volledig. Doordat er onvoldoende rekening is gehouden met de partimefactor was niet iedereen vermeld. De gegevens 2016 zijn volledig.

24. Honoraria accountant

	2016	2015
	€	€
De honoraria van de accountant over 2016 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	163.955	151.734
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	69.273	70.059
3 Niet-controlediensten	0	5.568
Totaal honoraria accountant	<u>233.228</u>	<u>227.361</u>

Toelichting:

De opgenomen honoraria betreffen de kosten van de externe accountant van het Albert Schweitzer ziekenhuis en de AS Holding BV. De overige in de consolidatie betrokken entiteit Result BV wordt door een andere externe accountant gecontroleerd.

25. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders is opgenomen onder punt 23.

5.1.11 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2016
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-16 €	31-dec-15 €
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	169.709.676	163.854.034
Financiële vaste activa	2	17.358.296	13.183.588
Totaal vaste activa		<u>187.067.972</u>	<u>177.037.622</u>
Vlottende activa			
Voorraden	3	4.593.085	4.591.894
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	4	11.518.536	206.780
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	5	0	903.427
Debiteuren en overige vorderingen	6	41.761.082	70.482.045
Liquide middelen	7	138.157	31.175
Totaal vlottende activa		<u>58.010.860</u>	<u>76.215.321</u>
Totaal activa		<u><u>245.078.832</u></u>	<u><u>253.252.943</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	8	3.331.671	3.331.671
Bestemmingsfondsen		43.476.793	42.908.079
Algemene en overige reserves		14.937.289	12.172.615
Totaal eigen vermogen		<u>61.745.752</u>	<u>58.412.365</u>
Voorzieningen	9	5.896.723	4.462.756
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	10	101.152.590	111.527.090
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	5	0	1.966.410
Overige kortlopende schulden	11	76.283.767	76.884.322
Totaal passiva		<u><u>245.078.832</u></u>	<u><u>253.252.943</u></u>

5.1.12 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2016

	<u>Ref.</u>	<u>2016</u> €	<u>2015</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	13	319.734.029	307.590.941
Subsidies	14	15.644.553	20.890.063
Overige bedrijfsopbrengsten	15	12.364.787	17.558.087
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>347.743.369</u>	<u>346.039.091</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	16	152.746.251	149.287.802
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	17	19.489.473	19.220.537
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	18	49.926.745	48.706.742
Overige bedrijfskosten	19	122.027.851	121.921.693
Som der bedrijfslasten		<u>344.190.319</u>	<u>339.136.774</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		3.553.050	6.902.317
Financiële baten en lasten	20	-3.448.386	-3.983.280
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING		<u>104.665</u>	<u>2.919.037</u>
Resultaat deelneming	21	3.228.723	3.190.543
RESULTAAT BOEKJAAR		<u>3.333.388</u>	<u>6.109.580</u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2016</u> €	<u>2015</u> €
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten		568.714	2.919.037
Algemene / overige reserves		2.764.674	3.190.543
		<u>3.333.388</u>	<u>6.109.580</u>

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans niet afwijken van de geconsolideerde balans zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

ACTIVA**1. Materiële vaste activa**

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	117.851.814	117.607.637
Machines en installaties	5.594.953	6.234.844
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	40.320.408	38.072.289
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	5.942.501	1.939.264
	<u>169.709.676</u>	<u>163.854.034</u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>		
	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	163.854.034	167.848.855
Bij: investeringen	26.571.378	15.225.716
Af: afschrijvingen	19.489.473	19.220.537
Af: desinvesteringen	0	0
Boekwaarde per 31 december	<u>169.709.676</u>	<u>163.854.034</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.16.

In boekjaar 2016 hebben zich geen bijzondere waarverminderingen voorgedaan.

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

2. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Deelnemingen	17.334.216	11.999.686
Overige vorderingen	24.080	1.183.902
Totaal financiële vaste activa	<u>17.358.296</u>	<u>13.183.588</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	13.183.588	9.368.362
Kapitaalstortingen	2.389.185	754.051
Resultaat deelnemingen	2.945.345	3.156.593
Verstrekke leningen / verkregen effecten	51.073	0
Ontvangen dividend / aflossing leningen	-1.210.894	-95.418
Amortisatie (dis)agio	0	0
Boekwaarde per 31 december	<u>17.358.296</u>	<u>13.183.588</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.17.
In de post deelneming is een bedrag van € 720,516 (2015: 1.004,034) opgenomen in verband met de deelneming Medirisk.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
Albert Schweitzer Holding BV	Zorg, Vastgoed	7.204.132	100%	7.204.131	2.283.235
Result BV	Labdiagnostiek	6.532.333	70%	7.812.866	1.250.246
A+ Apotheek VOF	Zorg	2.853.235	50%	2.820.200	464.050

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

3. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Vorraden	4.648.800	4.722.609
Af: voorziening incurant	-55.715	-130.715
Totaal voorraden	<u>4.593.085</u>	<u>4.591.894</u>

4. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten gereguleerd segment	3.630.679	3.429.622
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten vrij segment	32.889.749	30.085.935
Af: ontvangen voorschotten	-25.001.892	-33.308.777
Totaal onderhanden werk	<u>11.518.536</u>	<u>206.780</u>

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: verwerkte verliezen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-2016
	€	€	€	€
VGZ	15.228.934	0	10.974.730	4.254.204
CZ	9.551.887	0	6.489.778	3.062.109
Achmea	6.649.089	0	4.422.384	2.226.705
DSW	1.194.198	0	510.000	684.198
Multizorg	1.847.065	0	1.185.000	662.065
Menzis	2.049.255	0	1.420.000	629.255
Totaal (onderhanden werk)	<u>36.520.428</u>	<u>0</u>	<u>25.001.892</u>	<u>11.518.536</u>

Toelichting:

De balanspost onderhanden werk is in 2016 aanzienlijk hoger dan 2015 als gevolg van de lagere bevoorschotting door

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

5. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot

ziekenhuis	t/m 2012	2013	2014	2015	totaal
	€	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	903.427	0	0		903.427
Financieringsverschil boekjaar				0	0
Correcties voorgaande jaren	-903.427	0	0		-903.427
Betalingen/ontvangsten	0	0	0		0
Subtotaal mutatie boekjaar	-903.427	0	0	0	-903.427
Saldo per 31 december	0	0	0	0	0

Stadium van vaststelling (per erkenning):

PAAZ	t/m 2012	2013	2014	t/m 2015	totaal
	€	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	-51.564	-1.914.846	0	0	-1.966.410
Financieringsverschil boekjaar				0	0
Correcties voorgaande jaren	51.564	1.914.846	0		1.966.410
Betalingen/ontvangsten	0	0	0		0
Subtotaal mutatie boekjaar	51.564	1.914.846	0	0	1.966.410
Saldo per 31 december	0	0	0	0	0

c

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	0	903.427
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	0	1.966.410
	0	-1.062.983

Toelichting:

In 2016 is de post financieringstekort afgewikkeld. De uit de afwikkeling gekomen vordering voor het ziekenhuisdeel en de schuld voor het deel PAAZ zijn per saldo verantwoord onder de overige vorderingen.

6. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Vorderingen op debiteuren	28.924.669	30.491.409
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	-7.730.252	20.017.710
Overige vorderingen:		
Samenwerkingsverbanden	510.275	153.442
Nog te ontvangen bedragen:		
Nog te ontvangen bedragen	1.869.818	884.064
Overgangsregeling kapitaalslasten	10.763.137	8.900.000
Overige overlopende activa	7.423.435	10.035.420
Totaal debiteuren en overige vorderingen	41.761.082	70.482.045

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 611.974(2015: € 717.787)

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde ervan, gegeven het kortlopende karakter ervan en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

7. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Kassen	68.105	31.175
ING Bank	70.052	0
Totaal liquide middelen	<u>138.157</u>	<u>31.175</u>

Toelichting:

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

8. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Collectief gefinancierd gebonden vermogen	3.331.671	3.331.671
Bestemmingsfondsen	43.476.793	42.908.079
Algemene en overige reserves	<u>14.937.289</u>	<u>12.172.615</u>
Totaal eigen vermogen	<u>61.745.752</u>	<u>58.412.365</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2016</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2016</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	3.331.671	0	0	3.331.671
Totaal kapitaal	<u>3.331.671</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>3.331.671</u>

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2016</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2016</u>
	€	€	€	€
Bestemmingsfondsen	42.908.079	568.714	0	43.476.793
Totaal bestemmingsfondsen	<u>42.908.079</u>	<u>568.714</u>	<u>0</u>	<u>43.476.793</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2016</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2016</u>
	€	€	€	€
Algemene reserves	12.172.615	2.764.673	0	14.937.289
Totaal algemene en overige reserves	<u>12.172.615</u>	<u>2.764.673</u>	<u>0</u>	<u>14.937.289</u>

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

9. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2016	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2016
	€	€	€	€	€
Voorziening wachtgeld	414.984	440.060	408.484	1.600	444.960
Voorziening arbeidsongeschiktheid	1.009.651	329.695	822.793	-	516.553
Voorziening jubilea	2.137.832	789.897	188.458	135.386	2.603.885
Voorziening PLB	900.289	78.387	241.898	12.991	723.787
Voorziening ORT	-	900.000	-	-	900.000
Voorziening EPD	-	707.538	-	-	707.538
Totaal voorzieningen	<u>4.462.756</u>	<u>3.245.577</u>	<u>1.661.633</u>	<u>149.977</u>	<u>5.896.723</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2016
	€
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	2.756.776
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	3.139.947
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	1.703.281

10. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Schulden aan banken	101.152.590	111.527.090
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>101.152.590</u>	<u>111.527.090</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2016	2015
	€	€
Stand per 1 januari	121.898.620	131.767.300
Bij: nieuwe leningen	0	0
Af: aflossingen	10.371.531	9.868.680
Stand per 31 december	<u>111.527.089</u>	<u>121.898.620</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	10.374.499	10.371.530
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>101.152.590</u>	<u>111.527.090</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	10.374.499	10.371.530
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	101.152.590	111.527.090
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	70.175.000	70.175.000

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage 5.1.17 overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

11. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Schulden aan banken	1.171.261	9.601.219
Crediteuren	15.554.773	12.945.209
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	10.374.499	10.371.530
Belastingen en sociale premies	7.734.540	7.800.078
Schulden terzake pensioenen	1.625.096	1.417.248
Vakantiegeld/vakantiedagen	21.133.108	19.666.426
Overige schulden:		
Rekening courant medisch specialisten	6.333.737	3.697.333
Rekening courant A+ Apotheek	932.296	0
Nog te betalen kosten:		
Interest	446.140	502.290
Overige overlopende passiva:	10.978.317	10.882.989
Totaal overige kortlopende schulden	<u>76.283.767</u>	<u>76.884.322</u>

12. Niet in de balans opgenomen regelingen

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het makro kader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2016 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2016. Het Albert Schweitzer ziekenhuis is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2016.

Verplichtingen uit hoofde van opdrachten/bestellingen

Met betrekking tot de onder de materiële vaste activa opgenomen projecten in uitvoering zijn ultimo 2016 verplichtingen uit hoofde van opdrachten aangegaan voor ca. 3,3 mln.

Tevens zijn bestellingen voor inventarissen geplaatst voor een bedrag van ca. 2,1 mln.

Vanuit operationele activiteiten zijn verplichtingen uit hoofde van bestellingen aangegaan voor ca. 2,1 mln.

Overgangsregeling kapitaalslasten

Het Albert Schweitzer heeft op basis van de beleidsregel Garantierегeling kapitaallasten 2013-2016 (BR/CU-2139) en de door de NZa beschikbaar gestelde formulieren een voorlopige berekening gemaakt op welke suppletie het Albert Schweitzer ziekenhuis recht heeft.

Het Albert Schweitzer ziekenhuis is voornemens om de aanvraag tot suppletie in 2016 met daarbij een bestuursverklaring in te dienen bij de NZa. De volgende onzekerheden zijn van toepassing op het opgenomen bedrag.

- Onzekerheden in de berekening en interpretatie van begrippen.
- Definitieve vaststelling van de suppletie door de NZa, eventueel voorafgegaan door aanvullend onderzoek door de NZa.

5.1.14 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen €	Machines en installaties €	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting €	Projecten in uitvoering €	Totaal €
Stand per 1 januari 2016					
- aanschafwaarde	229.744.758	12.701.072	92.844.334	1.939.264	337.229.428
- cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	112.137.121	6.466.228	54.772.045	0	173.375.394
Boekwaarde per 1 januari 2016	117.607.637	6.234.844	38.072.289	1.939.264	163.854.034
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	9.996.941	0	12.571.200	4.003.237	26.571.378
- herwaarderings	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	9.752.764	639.891	9.096.818	0	19.489.473
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0
- <i>terugnname geheel afgeschreven activa</i>					
- aanschafwaarde	671.921	340.630	13.104.164	0	14.116.715
- cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	671.921	340.630	11.877.901	0	12.890.452
- <i>desinvesteringen</i>					
- aanschafwaarde	0	0	0	0	0
- cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	244.177	-639.891	2.248.119	4.003.237	5.855.642
Stand per 31 december 2016					
- aanschafwaarde	239.069.778	12.360.442	92.311.370	5.942.501	349.684.091
- cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	121.217.964	6.765.489	51.990.962	0	179.974.415
Boekwaarde per 31 december 2016	117.851.814	5.594.953	40.320.408	5.942.501	169.709.676
Afschrijvingspercentage	0-5%	5,0%	5-20%		

5.1.15 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen €	Overige vorderingen €	Totaal €
Boekwaarde per 1 januari 2016	11.999.686	1.183.902	13.183.588
Kapitaalstortingen	2.389.185		2.389.185
Resultaat deelnemingen	2.945.345		2.945.345
Ontvangen dividend	-		0
Verstrekte leningen / verkregen effecten		51.073	51.073
Ontvangen dividend / aflossing leningen (Te rugname) waardeverminderingen		-1.210.894	-1.210.894
Amortisatie (dis)agio		-	0
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>17.334.216</u>	<u>24.080</u>	<u>17.358.296</u>
Som waardeverminderingen		-1.210.894	-1.210.894

BIJLAGE

5.1.16 Overzicht langlopende schulden ultimo 2015 (enkelvoudig)

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale loop-tijd	Soort lening	Werkelijke-rente	Restschuld 31 december 2015	rentefixatiedatum	Nieuwe leningen in 2016	Aflossing in 2016	Restschuld 31 december 2016	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2016	Aflossingswijze	Aflossing 2017
		€			%	€		€	€	€	€			€
ING Bank N.V.	20-12-2001	18.000.000	20		3,100%	5.400.000	20-12-2018		900.000	4.500.000	900.000	7		900.000
ABN/AMRO	20-12-2001	18.000.000	20		3,100%	5.400.000	20-12-2018		900.000	4.500.000	900.000	7		900.000
ING Bank N.V.	15-10-2005	25.000.000	20		2,750%	12.187.500	22-7-2025		1.250.000	10.937.500	5.937.500	11		1.250.000
ABN/AMRO	15-10-2005	25.000.000	20		2,750%	12.187.500	22-7-2025		1.250.000	10.937.500	5.937.500	11		1.250.000
ING Bank N.V.	30-12-2004	10.000.000	20		2,700%	4.500.000	30-12-2021		500.000	4.000.000	2.000.000	10		500.000
ABN/AMRO	30-12-2004	10.000.000	20		2,700%	4.500.000	30-12-2021		500.000	4.000.000	2.000.000	10		500.000
ING Bank N.V.	22-12-2005	20.000.000	20		2,850%	10.000.000	22-12-2025		1.000.000	9.000.000	5.000.000	11		1.000.000
ABN/AMRO	22-12-2005	20.000.000	20		2,850%	10.000.000	22-12-2025		1.000.000	9.000.000	5.000.000	11		1.000.000
ING Bank N.V.	31-12-2014	20.000.000	10		2,800%	19.250.000	30-12-2022		1.000.000	18.250.000	14.250.000	9		1.000.000
ABN/AMRO	31-12-2014	20.000.000	10		2,900%	19.250.000	30-12-2024		1.000.000	18.250.000	14.250.000	9		1.000.000
Bank Nederland	31-12-2014	20.000.000	10		2,970%	19.000.000	24-12-2029		1.000.000	18.000.000	14.000.000	9		1.000.000
DLL	1-6-2014	373.110	5			223.620	11-9-2018		71.531	152.089	0	3		74.499
Totaal						121.898.620		0	10.371.531	111.527.089	70.175.000			10.374.499

Gestelde zekerheden:

Voor de toelichting wordt verwezen naar 5.1.5 van de geconsolideerde balans

5.1.17 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

Voor zover posten uit de enkelvoudige resultatenrekening niet afwijken van de geconsolideerde resultatenrekening zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening.

BATEN

13. Opbrengsten zorgprestaties

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	317.795.864	304.716.512
Overige zorgprestaties	1.938.165	2.874.429
Totaal	<u>319.734.029</u>	<u>307.590.941</u>

14. Subsidies

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	10.698.679	10.931.444
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	4.945.874	9.958.619
Totaal	<u>15.644.553</u>	<u>20.890.063</u>

15. Overige bedrijfsopbrengsten

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
Overige opbrengsten	6.083.587	9.164.930
Doorberekende personeelskosten	6.281.200	8.393.157
Totaal	<u>12.364.787</u>	<u>17.558.087</u>

5.1.17 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

16. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Lonen en salarissen	114.760.539	112.043.753
Sociale lasten	17.266.252	16.640.115
Pensioenpremies	9.844.081	9.504.104
Andere personeelskosten	4.890.988	5.337.223
Subtotaal	146.761.860	143.525.195
Personeel niet in loondienst	5.984.391	5.762.607
Totaal personeelskosten	<u>152.746.251</u>	<u>149.287.802</u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Gemiddelde bezetting op basis van arbeidscontracten	2.264	2.266
Extra gerealiseerde bezetting op basis van over- en meeruren	30	33
Oproepkrachten en Flexpool	59	58
Gemiddelde bezetting exclusief leerlingen	2.353	2.357
Leerlingen	59	59
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>2.412</u>	<u>2.415</u>
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

Toelichting:

17. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	19.489.473	19.220.537
Totaal afschrijvingen	<u>19.489.473</u>	<u>19.220.537</u>

5.1.17 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

18. Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Honorariumkosten specialisten vrijgevestigd	49.926.745	48.706.742
Totaal	<u>49.926.745</u>	<u>48.706.742</u>

19. Overige bedrijfskosten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	9.576.830	9.417.079
Algemene kosten	14.096.983	13.872.181
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	83.726.140	83.668.153
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	2.744.941	3.033.181
- Energiekosten gas	1.293.060	1.420.419
- Energiekosten stroom	1.669.731	1.870.071
- Energie transport en overig	<u>132.040</u>	<u>155.444</u>
Subtotaal	5.839.772	6.479.115
Huur en leasing	8.014.179	8.093.780
Dotaties en vrijval voorzieningen	773.947	391.385
Totaal overige bedrijfskosten	<u>122.027.851</u>	<u>121.921.693</u>

5.1.17 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

20. Financiële baten en lasten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Rentebaten	-71.378	-105.831
Subtotaal financiële baten	-71.378	-105.831
Rentelasten langlopende leningen	3.404.428	3.999.150
Rentelasten kortlopende leningen	115.336	89.961
Subtotaal financiële lasten	3.519.764	4.089.111
Totaal financiële baten en lasten	<u>3.448.386</u>	<u>3.983.280</u>

21. Resultaat deelneming*De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Albert Schweitzer Holding BV	2.235.434	1.940.696
Result BV	529.239	1.249.847
A+ Apotheek	464.050	0
Totaal buitengewone baten en lasten	<u>3.228.723</u>	<u>3.190.543</u>

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

drs. P. E. van der Meer
Voorzitter Raad van Bestuur

drs. A.H. Sanderse - van der Weide
Lid Raad van Bestuur

prof. dr. J.A. Rauwerda
Voorzitter Raad van Toezicht

drs. M.J.H. Jetten
Lid Raad van Toezicht

ir. D.A. Sperling
Lid Raad van Toezicht

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Albert Schweitzer ziekenhuis heeft de jaarrekening 2016 vastgesteld in de vergadering van 23 mei 2017

De raad van toezicht van de Stichting Albert Schweitzer ziekenhuis heeft de jaarrekening 2016 goedgekeurd in de vergadering van 30 mei 2017

5.2.2 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is geen regeling opgenomen voor de winstbestemming.

5.2.3 Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

5.2.4 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

5.2.5 Nevenvestigingen

Het Albert Schweitzerziekenhuis heeft geen nevenvestigingen.

5.2.6 Controleverklaring

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant